

2013Z08871

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Economische Zaken over *het (voorbarig publiceren van het) advies omtrent etikettering van producten uit Joodse nederzettingen* (ingezonden 1 mei 2013).

Vraag 1

Deelt u de mening dat het etiketteren van Israëliëse nederzettingenproducten een politiek besluit is, geboren uit frustratie over het nederzettingenbeleid, en geenszins te maken heeft met de juridische vereisten van het voorkomen van «consumentenmisleiding», daar de Nederlandse en Europese wetgeving omtrent misleiding resp. uit 1991 en 2000 stammen en tot voor kort het labellen van Joodse nederzettingenproducten nooit een issue was?

Vraag 2

Zo nee, kunt u dan de koppeling uitleggen die de minister van Buitenlandse Zaken zelf maakte tijdens het PvdA Grote Midden-Oostendebat tussen enerzijds zijn frustratie over het nederzettingenbeleid en anderzijds zijn inzet om ervoor te zorgen dat Europese consumenten in de supermarkt aan etiketten kunnen zien dat ze in illegale nederzettingen zijn gemaakt, zodat ze weten wie ze daarmee ondersteunen?¹

Vraag 3

Deelt u de mening dat het etiketteren van Israëliëse nederzettingenproducten een discriminerend besluit is, aangezien dergelijke etikettering niet gebruikt wordt voor territoriale disputen zoals Tibet, Noord-Cyprus, Kahsmir, Kosovo et cetera? Zo nee, waarom niet?

¹ Zwolle, 2 maart 2013, Minister van Buitenlandse Zaken:

«Met alle kracht die we hebben moeten we de Israëliëse regering ervan overtuigen te stoppen met het nederzettingenbeleid. Dat is in mijn analyse op dit moment het allergrootste struikelblok. Omdat aan Palestijnse kant de overtuiging groeit dat de tweestaten-oplossing op papier misschien nog wel bestaat, maar in de praktijk al bijna niet meer in te voeren is. Daarom onze zware kritiek op het nederzettingenbeleid. Daarom ook mijn inzet er voor te zorgen dat Europese consumenten weten dat als ze bepaalde producten in de supermarkt zien, op het etiket staat dat de producten gemaakt zijn in illegale nederzettingen. Dat ze weten wie ze ondersteunen als ze die producten kopen en ze dat dus ook kunnen laten» <http://www.youtube.com/watch?v=mJrTzAwD-IY>

Vraag 4

Kunt u toelichten waarom het op 6 maart 2013 door Agentschap NL gepubliceerde «Advies inzake herkomstetikettering voor producten uit door Israël bezette gebieden» binnen enkele dagen van de website Agentschap NL verwijderd werd?²

Vraag 5

Kunt u uitleggen hoe het mogelijk is dat de minister-president tegenover NOS aangaf dat minister «Timmermans de komende weken een voorstel zal doen aan de ministerraad», omtrent implementatie van de EU-raadconclusies, en het kabinet «er de komende weken nog nader over zal spreken», terwijl het Advies inzake herkomstetikettering via Agentschap NL al lang en breed de deur uit was?³

Vraag 6

Kunt u voorts aangeven of de minister-president foutief geïnformeerd was, daar hij ten onrechte tegenover NOS stelde dat Duitsland producten uit nederzettingen labelt?

Vraag 7

Is het waar dat het advies nog in de conceptfase was, zoals Haaretz stelt⁴, en dus voortijdig op de website Agentschap NL is gepubliceerd? Zo ja, hoe heeft dit kunnen gebeuren en welke actie heeft u ondernomen richting het Nederlandse bedrijfsleven om dit te rectificeren, daar de inhoud van het advies nog steeds vindbaar is op websites als afg.nl?

Vraag 8

Bent u bereid te onderzoeken of het voorbarig publiceren van het advies een negatief effect heeft gehad op de import en verkoop van Israëlische producten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Deelt u de overtuiging dat het moreel en historisch gezien verwerpelijk is de «verboden te kopen bij Joden-oproep» van radicale organisaties (zoals de ook in Nederland actieve BDS) te faciliteren door middel van gewijzigde etikettering? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Bent u ervan op de hoogte dat president Abbas meermaals heeft gezegd dat er geen Jood in het toekomstige Palestina mag wonen, terwijl er in Israël miljoenen Arabieren wonen?⁵ Deelt u de mening dat Joden overal ter wereld moeten kunnen wonen, dus ook in Judea en Samaria? Zo ja, hoe rijmt u dit met het ontmoedigen van het kopen van hun producten?

Vraag 11

Kunt u de breuk toelichten met de beleidslijn van het vorige kabinet, die omvatte dat handelssancties niet als middel gebruikt dienen te worden om het Midden-Oosten Vredesproces te beïnvloeden?⁶

² http://www.agf.nl/nieuwsbericht_detail.asp?id=94454

³ <http://nos.nl/video/482425-rutte-begrijpt-ophef-in-israel-over-label-niet.html>

⁴ A few days after the guidelines were released, the Dutch government backtracked, and claimed that the new guidelines were not an official order, rather a draft that is still being developed and tested. The Netherlands, which was startled by Israel's fierce reaction, decided to stall the move in order to win the support of other European nations. <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/half-of-eu-countries-support-labeling-settlement-goods-from-west-bank-east-jerusalem.premium-1.516578#>

⁵ <http://www.jpost.com/Opinion/Columnists/Article.aspx?id=224315>

⁶ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20122013-7.html>

Vraag 12

Deelt u de mening dat speciale etikettering van nederzettingenproducten indruist tegen het WTO-verdrag dat stelt dat labeling geen onnodige obstakels voor internationale handel mag vormen?⁷ Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Bent u bereid, alvorens advies uit te brengen aan de ministerraad in het kader van zorgvuldigheid, in gesprek te gaan met de niet-gouvernementele organisaties (NGO's) die, omdat zij het etiketteren niet steunen, uitgesloten werden van de EU conferentie, alsook met de Manufacturers Association of Israël?⁸ Zo nee, waarom niet?

---

⁷ WTO Agreement on Technical Barriers to Trade « Desiring however to ensure that technical regulations and standards, including packaging, marking and labelling requirements, and procedures for assessment of conformity with technical regulations and standards do not create unnecessary obstacles to international trade»

⁸ Schutz also said that some of the NGOs participating in the conference, such as the Irish Trocaire, were involved in the boycott and divestment movement against Israel. Meanwhile, he pointed out, some NGOs that didn't support the labeling had not been invited to the meeting. <http://www.jpost.com/DiplomacyAndPolitics/Article.aspx?id=293729>